Koncerti

19.01.2023

Tokokrog

Po daljšem času je na oder stopil trio Primoža Čučnika, Ane Pepelnik in Tomaža Groma, ki v sebi združuje poezijo in eksperimentalne pristope k zvočenju. Tokrat so izvedli zvočno-besedno-video manifestacijo Tok.

Muanis Sinanović

Foto: © Zavod Sploh

Nastop je bil magnetičen in oseben. Kljub temu da je trio pogosteje sodeloval pred leti, ni bilo občutka nostalgije, temveč zgolj vtis tovarištva, odprtega za novo na istem kraju, za derviški ples na mestu. Prav takšni dogodki predstavljajo živo tkivo urbane krajine, so del njene skrite duše. In želimo si,

Primož Čučnik, eden najbolj uveljavljenih in najprodornejših sodobnih slovenskih pesnikov, je pri matični založbi **LUD Literatura** letos objavil zbirko ***Niti v sanjah***, ki je bila povod za zvočno-besedno-video manifestacijo ***Tok*** v novem ljubljanskem zasedenem prostoru **Plac**. *Tok* je tudi ime dolge pesnitve, ene izmed treh sklopov omenjene zbirke. Pesnik jo je pisal od leta 2017, v njej pa so zaokrožene intimna, duhovna, filozofska in avtopoetična dimenzija njegovega dosedanjega ustvarjanja. Kljub temu da ob branju dobimo občutek zvočno-pomenskega toka, je ta vse prej kot običajen, saj se pomeni, sugestije, asociacije in podobe ne gibljejo premočrtno, temveč v različnih smereh in obenem krožno, v njih se prepletajo domišljijski, notranji in dejstveni, zunanji svet, kar onemogoča preprosto, nezainteresirano sledenje ter zahteva budno, ritmično in aritmično gibanje duha. Ob ustrezni bralski posvečenosti se nam poema razgrne kot veliko delo slovenskega pesništva v 21. stoletju. Kljub temu tu ne gre za bliščˇ, temveč se še vedno gibamo znotraj avtorsko prepoznavnega skromnega doživljanja vsakdanjosti in tihega vztrajanja osebnih prostorov.

Primož Čučnik je s pesnico **Ano Pepelnik** in glasbenikom **Tomažem Gromom** pri zvočno-pesniških eksperimentih sodeloval že prej, njihova zgodovina sega dobri dve desetletji v preteklost. Razlogov za smotrnost takšnega sodelovanja je znotraj vseh treh poetik dovolj. Igriva pesniška praksa, iz katere vedno vznika tiha veličina naključja, ustreza praksi proste improvizacije Groma. Tu je še vpetost v ljubljansko urbano krajino in zasedanje njenih kulturnih prostorov, večinoma tako ali drugače alternativnih, kjer se vsi trije gibljejo. Potem pa tudi posluh za majhno, na videz nepomembno, banalno, intimno ter za ameriške avantgardne pesniške in glasbene prakse, skratka za umetniško senzibilnost, ki si jo vsi do neke mere delijo.

Tako tudi izbira izvedbe v Placu nikakor ni naključna. Plac je svojevrsten spoj zaključka in nadaljevanja tega širšega miljeja, saj je naslednik gentrificiranega, razrušenega **Roga**, ki se ga obnavlja. Gre za ponavljanje z razliko, za obliko vztrajnosti, majhnih odsevov večnosti, ki je sorodna njihovim avtorskim potem. Omenjeni prostor se je v blokovskem osrčju med Savskim naseljem in Bežigradom v snežnem večeru izkazal kot nadvse primeren za izvedbo giga, saj je s svojim nostalgičnim nadihom, ravno pravšnjo velikostjo za mešanico intimnosti in odprtosti ter toplo akustiko ponudil lahko pot zvoku, občinstvu pa udobje bližnjega stika z izvajalci ter občutek običajnega odrskega nastopa.

Podobno kot poezija Toka in Ane Pepelnik je bil tudi nastop sam neobremenjen, a intenziven, igriv, a posvečen. Poleg znamenitega obrušenega Gromovega kontrabasa so bile tu še gramofonske plošče iz domačega nabora, glasba, ki je zaznamovala prisotno poezijo, ozvočene igrače, improvizirana tolkalca. Čučnikovo branje Toka se je posneto odvijalo ob strani, živo branje Ane Pepelnik pa ga je prečilo v neposrednem branju. Tako se je učinek nelinearnosti pomenov podvajal, besede so se križale in vznikale v vabljivem zvočnem toku, kjer je pomen enkrat igral svojo primarno vlogo, drugič ponikal v zvočnost in šum. Gromovo igranje je bilo toplo, jazzovsko, z različnimi premenami v ritmu, blagimi sunki, ne hitro ne počasno, med posameznimi toni pa so se raztezali prostori, ki so jih v nepredvidljiv, a domačen prostor povezovali naslednji. Melodije iz gramofona so temu sproščenemu ter hkrati posvečenemu zvočnemu prostoru dajale dodaten čustveni naboj, nadih neujemljivega, a vseeno preprostega občutja. Posebna komponenta je bil posnetek v ozadju. Počasni posnetek pritlehne kamere nas je popeljal na sprehod od Španskega naselja preko Ljubljanice do Kodeljevega. Upočasnjenost je ta vsakdanji, vendar zaradi bližine reke in pogledov, ki jih odpira struga v obe strani neba, zaradi načinov, kako določa prostor Kodeljevega, tudi zelo poetičen del prestolnice poglabljala navznoter, ga delala notranje neskončnega. K temu je prispevala še nizka perspektiva, ki je vse povečala, podobno kot v čudečemu se otroškemu pogledu.

da bi prostori, kjer jih je mogoče udejanjati, še naprej stali poleg uveljavljenih kulturnih institucij.

Nastop je bil magnetičen in oseben. Kljub temu da je trio pogosteje sodeloval pred leti, ni bilo občutka nostalgije, temveč zgolj vtis tovarištva, odprtega za novo na istem kraju, za derviški ples na mestu. Prav takšni dogodki predstavljajo živo tkivo urbane krajine, so del njene skrite duše. In želimo si, da bi prostori, kjer jih je mogoče udejanjati, še naprej stali poleg uveljavljenih kulturnih institucij. Kljub nagradam in angažmajem v osrednjih institucijah namreč vsi trije avtorji ne zgolj načelno, temveč tudi iz pristnega zanimanja in zagona še naprej brskajo po obrobnih prostorih, praksah, načinih druženja in organiziranja dogodkov ter s tem pričajo o njihovi nepogrešljivosti. Do naslednjič, upajmo!

Ana Pepelnik | eksperimentalna glasba | elektroakustična glasba | improvizacija | Plac | poezija | Primož Čučnik | Tomaž Grom

Odzven

